

Obsah

Prolog /15

Úvodní poznámka /17

Otevřená univerzita v otevřené společnosti

Poslední přednáška Sira Charlese /21

Uzavřená společnost a cesty jejího rozkladu /27

Tradice a současnost /30

Změna pro změnu a neofilie jako choroba naší doby /33

Vzpoura generace? /36

Socioekonomická čtyřčlenka, v níž jde o budoucnost /40

A. Společnost spotřeby a zábavy /41

B. Informační (vzdělanostní) společnost /45

C. Postmoderní společnost /47

D. Globální společnost /51

A co univerzita? /52

Deset světů Karlovy univerzity

Mnohost světů v americkém stylu /55

Deset světů Karlova učení /56

Svět první: svět přírody a čísel /57

Poznámka o slepé uličce aneb spor dvou kultur:

nezbytnost, nebo zbytečná konstrukce? /58

Svět druhý: svět dětí, rodiny a školy /60

Svět třetí: svět těch, kdo jsou na okraji společnosti /62

Svět čtvrtý: svět nemocných /63
Svět pátý: svět sportu a her /65
Svět šestý: svět výroby, spotřeby a práce /66
Svět sedmý: svět masových médií a reklamy /68
Svět osmý: svět politiky a moci /70
Svět devátý: svět náboženství a víry /73
Svět desátý: svět kultury a umění /76
A nezapomeňme na ústavy /78

Hrdinové a mučedníci – základ tradice
a vzory hodné následování

Socha na nádvoří Karolina /82
Staroměstská exekuce /84
17. listopad 1939 – devět zapomínaných /86
Největší politický proces: žena-demokratka
a podvedený trockista /91
Vězeňské přednášky profesorky umění
Růženy Vackové /93
Hořící pochodeň a zlomená páteř národa /96
Intelektuál za socialismu: Jan Patočka
a „podzemní univerzity“ /101

Zrada vzdělanců: Karlovo učení
ve stínu totalitních diktatur

Opravdu zrada vzdělanců? /107
O nacistické okupaci: od ideje ke zradě /109
Únor 1948: statečná volba Englišova
a Benešovo váhání /110
Útěk před vlastním dílem /112
Od lásky k Smetanovi ke zlobě na celý svět /115
Léta sedmdesátá a osmdesátá:
mezi mlčením a vzpourou /121

Normalizační léta v obrazu umělecké literatury /124
Oddaně ve službách kohokoliv /129

Z Albertova do Karolina aneb život studentský
život veselý?

Studenti a velké dějiny: předehra z roku 1848 /133

Sto let poté: tragická porážka v roce 1948 /135

Nové nadechnutí: léta šedesátá /139

Před výbuchem: na cestě k sametové revoluci /142

Z Albertova do Karolina /146

Nová generace na nových cestách /149

Jací vlastně jsou a jak vidí sebe a jiné? /152

I vychovatel musí být vychováván

Kopírovací stroj a kritické myšlení /157

Slovo o evropské a americké tradici

s časovým odstupem, a přece aktuálně /163

Drobný ilustrativní příběh o tom, jak málo

a jak pomalu se věci mění /167

Poznámka o vychování a autoritě /170

Od bakaláře k bakaláři

aneb jsme opravdu přetitulováni? /173

Doctores honoris causa

První kroky Karlovy univerzity v samostatném státě /184

Léta poválečná /185

Poněkud smutné šestisté výročí /186

1968: Opožděný pokus o nápravu /192

Nenormální léta tzv. normalizace /193

Nadšení a zklidnění v čase nově získané svobody /195

Čtyři osobnosti a malá historka /199

Knihy, knihovny a nové technologie na Univerzitě Karlově

Technologická revoluce a co s ní? /205

Svět nových technologií /206

Knihovnička vzdělance /209

Vydávání knih na univerzitě /211

Knihovny na Univerzitě Karlově /214

Vzdělanost, kultura a umění

Sídlo vzdělanosti a kultury /217

Hudba ve zdech Karolina /218

Kulturní každodennost /221

Závěrem: Namíchej si každý svůj koktejl, nebo vědomí odpovědnosti?

Idea věčnosti, služba státu, nebo láska k vědě? /225

Naštěstí nejsme sami /228

Závěrečná úvaha na cestu do dalších desetiletí /229

Literatura /233